

SÁTTMÁLAR

Millum

LIMAFELØGINI Í

FØROYA REIÐARAFELAG

og

MANNINGARFELØGINI

Seinast uppdateraður
Tórshavn 8. apríl 2011

Innihald

1. PARTUR - FELAGSREGLUR	4
§ 1. ALMENNAR REGLUR	4
§ 2. MYNSTRING, AVBOÐ, UPPSØGN OG BURTURVÍSING	4
<i>Mynstring</i>	4
<i>Avboð</i>	4
<i>Áðrenn eitt ár hjá reiðarínum</i>	4
<i>Uppsøgn</i>	5
<i>Burturvísing</i>	5
§ 3. FRÍTÍÐ	6
§ 4. FRÁFERÐ	6
§ 5. HEIMFERÐ	6
§ 6. SJÚKA	7
§ 7. KOYGGJUKLÆÐIR OG REINGERÐ	7
§ 8. ARBEIDSKLÆÐIR	7
§ 9. EYKASAMSÝNINGAR	7
§ 10. SKIPSARBEIÐI	7
§ 11. REIÐSKAPUR	8
<i>Línuveiða</i>	8
<i>Svartkalvaveiðu</i>	8
<i>Trolveiða</i>	8
<i>Heimaleiðir (par- og lemmatrolarar á grynri vatni)</i>	8
<i>Djúrvatnstrolarar (yvir 1800 HK) á heimaleiðum</i>	9
<i>Fjarleiðir</i>	9
<i>Skip, ið royna við tvítroli</i>	9
<i>Avrokning</i>	9
§ 12. RÚSDREKKA OG ROYKING	9
§ 13. ÚTGERÐ	9
§ 14. KOKKURIN	10
§ 15. NIÐURSIGLING	10
§ 16. AVROKNING	11
<i>Tá maður fer av á túri</i>	11
<i>Avloysing</i>	12
§ 17. FRÁDRÁTTIR	12
§ 18. FRÁBÝTISRÆTTUR	12
§ 19. JAVNBÝTI	13
§ 20. SØLUVIRÐI	13
§ 21. FRÍTÍÐARLØN	13
<i>Fritíðarløn fyri limirnar í Skipara- og Navigatørfelag</i>	13
<i>Fritíðarløn fyri limirnar í Maskinmeistarafelagnum</i>	14
<i>Fritíðarløn fyri limirnar í Fiskimannafelagnum</i>	14
§ 22. TRYGGINGAR	14
<i>Vátrygging</i>	14
<i>Inntøkutapstrygging</i>	14
<i>Onnur trygging</i>	15
<i>Eftirlønartrygging fyri fiskimenn</i>	15
<i>Eftirlønartrygging fyri maskinmeistarar</i>	15
<i>Eftirlønartrygging fyri skiparar og stýrimenn</i> :.....	15
§ 23. LIMAGJALD	16
§ 24. ÁLITISMAÐUR OG TRYGDARUMBOD (FF).....	16

Sáttmáli millum Limafeløgini hjá Føroya Reiðarafelag og Manningarfeløgini

§ 25. EYGLEIÐARAR. (FF).....	16
§ 26. ARBEIÐS- OG LIVIUMSTØÐUR (FF).....	16
§ 27. TOLLFRÍAR VØRUR	17
§ 28. GONGDIN Í VINNUNI.....	17
§ 29. EFTIRÚTBÚGVING OG SKEIÐVIRKSEMI, HEILSUVÁTTANIR OG LÆKNAKANNINGAR	17
§ 30. ATSTØÐIS NÆMINGAR	17
§ 31. FASTLØNARSKIPAN.....	17
<i>Reglur fyri fastlønarskipan</i>	17
§ 32. TRÆTUR	18
§ 33. VAKTARSKIPANIR	18
§ 34. UPPSØGN	18
PROTOKOLLAT	19
FYRI FELAGIÐ HVALNES, NÆRABERG, OG NÓTAFLOTAN	19
<i>Felagið nótaskip</i>	19
2. PARTUR – SERREGLUR (REGLUR FYRI HVØNN SKIPABÓLK)	20
§ 35. LÍNU TIL ÍSFISK.....	20
§ 36. KRAFTBLOKKASKIP VIÐ NÓT OG TROLI.....	21
FYRI SKIP MINNI ENN 1.500 BRT. (VIÐ TROLI) VERÐA REGLURNAR:	22
FYRI SKIP STØRRI ENN 1.500 BRT. VERÐA REGLURNAR:	23
§ 37. VEIÐU VIÐ TROLARUM Á SALTFISKA- OG FLAKAVEIÐU	24
§ 38. TROLARAR Á ÍSFISKA VEIÐU.....	25
§ 39. LEMMATROLARAR Á ÍSFISKA VEIÐU.....	26
LEMMATROLARAR Á ÍSFISKA VEIÐU, SUM PARTROLA.....	27
§ 40. TROLVEIÐA EFTIR ÍÐNAÐARFISKI	28
§ 41. FRYSTISKIP Á RÆKJUVEIÐU	29
§ 42. VEIÐA VIÐ GØRNUM EFTIR HAVTASKU OG SVARTKALVA.....	30
§ 43. FYRI NÆRABERG.....	31
43. FYRI NØRÐBOG	32

1. Partur - Felagsreglur

§ 1. Almennar reglur

Hýring til fiskiskap fer fram eftir treytunum her niðanfyrri og eftir reglunum í hini almennu lóggávu.

Stk. 2.

Tað sum er skrivað við reyðum er bert fyri Navigatørar

Tað sum er skrivað við bláum er bert fyri maskinmeistarar

Tað sum er skrivað við grønum er bert fyri limirnar í Føroya Fiskimannafelag

Tað sum er skrivað við svørtum er galdandi fyri allar

§ 2. Mynstring, avboð, uppsøgn og burturvísing

Mynstring

Reiðarin/skiparin tekur manningina umborð í Føroyum á heimstaði skipsins ella, har fólkið fær boð um at koma, tá túrur byrjar, og setir hana av har, tá túrur endar.

Stk. 2. Tænastan byrjar beinanvegin, sum mynstrað er. Er onki serstakt tilskilað við ámynstringina, er tænastan galdandi ein túr í senn.

Avboð

Stk. 3. Fer skipið tó nýggjan túr við minni manning enn túrin frammanundan, skulu teir av manningini, sum ikki sleppa við aftur, fáa boð um hetta, beinanvegin komandi manning er sett. Tá farið verður avstað aftur við upprunaliga manningartalinum, skal í minsta lagi tvær vikur áðrenn farið verður, ella so skjótt, hetta letur seg gera, boðast allari manningini frá, hvørt viðkomandi sleppur við ella ikki. Hesar reglur skulu eisini vera galdandi, tá skip verður lagt fyríbils.

Áðrenn eitt ár hjá reiðarínum

Stk. 4. Hevur maðurin verið við skipi, og eru ikki onnur boð send honum innan 3 samdøgur aftaná, at túrur er av, kann hann rokna seg sum bidnan við aftur, um farið verður nýggjan túr hjá sama reiðarí.

Stk. 5. Hevur maðurin lovað seg við skipi, og vil hann geva avboð, so skal hetta gerast í seinasta lagi 7 dagar áðrenn farið verður.

Stk. 6. Halda partarnir ikki skyldu sína smb. hesi grein til at geva avboð rættstundis, so skal reiðari, sum er ov seinur at geva avboð, rinda skipara og manning sambært niðanfyrri standandi talvu.

Mánaðarminstalønin verður roknað sum: Minstalønin x 30 dagar um mánaðin + 12 % í frítíðarløn.

Skipari	3 x mánaðarsamsýningar
1. stýrimaður	2 x mánaðarsamsýningar
2. Stýrimaður	1,5 x mánaðarsamsýningar
Maskinmeistari > 750Kw	2 x mánaðarsamsýningar
Maskinmeistari < 750Kw	1,5 x mánaðarsamsýningar
Kokkur	1,5 x mánaðarsamsýningar
Restin av manningini	1 x mánaðarsamsýningar

Stk. 7. Skipari ella manning, sum gevur avboð ov seint, skal rinda reiðaranum í samsýning upphædd, ið er hálvtt so stór sum tað, reiðarin skal rinda.

Uppsøgn

Stk. 8. Skipari og manning, bæði teir sum eru umborð og teir sum eru frítúr í landi, hava rætt til:

- 1 mánaða uppsagnarfrest, tá viðkomandi hevur verið mynstraður samanhangi í sama reiðari í eitt ár.
- 2 mánaðir uppsagnarfrest, tá ið viðkomandi hevur verið mynstraður samanhangi í sama reiðari í tvey ár.
- Sama er galdandi fyri skipara ella manning, mótvegis reiðarinum, tó verður uppsagnarfrestin í mesta lagi 1 mánaður.
- Um skipið, skipari ella manning, hevur verið við, verður selt øðrum eigara og skipari, ein, ella fleiri av manningini, heldur fram hjá nýggju eigarunum, verður hann at varðveita sína støðu hvat uppsøgn viðvíkur.

Stk. 9. Tá reiðari/skipari ynskir at siga skipara ella manning upp, eigur hetta at verða gjørt skrivligt.

Stk. 10. Við samanhangi skilst, at maður eftir ásetta frítíð/frítúr/-túrar er tøkur at fara við aftur.

Tann, ið ikki er tøkur, missur sína verandi uppsagnarfrest.

Stk. 11. Liggur skipið, skipari ella manning vanligu ger tænastu á, og hann/hon fer við skipi hjá øðrum reiðari ímeðan, telur hetta tíðarskeiðið ikki við í starvsaldurinum. Skipari ella manning skal tó vera tøkur, tá skipið fer aftur til fiskiskap.

Stk. 12. Uppsagnarreglurnar eru galdandi fyri skipara og manning, uttan mun til um skipari ella manning eru umborð ella eru frítúr í landi. Skipari ella manning sum eru til fiskiskap í uppsagnartíðini fáa hýru sambært sáttmálanum. Um hann/hon ikki eru til fiskiskap í uppsagnartíðini, so verður uppsagnarhýran, sum reiðarin skal rinda, roknað sum minstaløn x partsbýti í sáttmálanum.

Mánaðarminstalønin verður roknað sum: Minstalønin x 30 dagar um mánaðin + 12 % í frítíðarløn x partsbýti í sáttmálanum. [Maskinmeistarar, sum eru frítúr á landi, hava rætt til uppsagnarhýru frá sama degi sum teir, ið sigla í uppsagnartíðini, tó treytað av, at teir verða uppsagdir frá sama degi.](#)

Um skip kemur fyri óhappi og av hesi orsök ikki fer í vinnu aftur, kann reiðari mótroknað inntøkutapstrygging hjá skipara ella manning í skyldigari uppsagnarhýru.

Reiðarinum verður heimilað at afturhalda í hýruágóða.

Stk. 13. [Undir uppiløgu, verftsuppihaldi v.m. av tí skipi, maskinmeistarar vanligu gera tænastu umborð á, kunnu hesir og reiðari gera skrivliga avtalu um, at maskinmeistari fær loyvi til at gera tænastu við øðrum skipi hjá øðrum reiðara, uttan at missa rætt til uppsagnarfrest, men at hendan tænasta ikki telur við í hansara starvsaldri. – Bert MF.](#)

Burturvísing

Stk. 14. Vísir reiðarið skipara ella einum av manningini burtur uttan grund, skal reiðarið rinda endurgjald svarandi til løn í uppsagnartíðini sum er tað sama, sum við uppsøgn. Sama er galdandi mótvegis reiðarinum, um skipara ella einum av manningini av órøttum fer av skipinum, tá viðkomandi hevur verið minst 1 ár mynstraður við skipinum/í reiðarinum. Tó skal endurgjald, sum skipara ella ein av manningini skal rinda svára til 1 mánaða gjald sambært stk.12.

Stk. 15. Reglurnar um uppsagnarhýru/endingjald fyri óheimilaða burturvísing eru eisini galdandi fyri skipara og manning, sum hava frítúr.

Nevndu reglur eru eisini galdandi, um skip verður tikið úr vinnu ella verður selt. Møgulig onnur inntøka í uppsagnartíðini verður ikki mótroknað í uppsagnarhýruni/endingjaldinum.

§ 3. Frítíð

Manningini er heimilað minst 5 vikur samanhangandi frítíð um árið. Tá farið verður í frítíð, skal avtala gerast við skiparan/reiðaran um, nær viðkomandi skal koma umborð aftur. Sama er galdandi fyri skiparan, tó skal hesin gera avtalu við reiðaran.

Stk. 2. Skipari og manning á heimaflotanum hevur frí jólaaftan og 1. jóladag

§ 4. Fráferð

Skiparin skal við uppslagi umborð, áðrenn manningin fer í land, boða manningini frá, nær siglt verður.

Stk. 2. Verður siglingartíðin útsett skal manningin hava boð um hettar skjótast gjørligt.

§ 5. Heimferð

Stk. 1. Tá navigatørar og maskinmeistarar hava verið mynstraður við skipi í minst 2,5 mánaðir, hevur hann rætt til fría heimferð.

Stk. 1.1. skipari og manning á verksmiðjutrolarum hava rætt til fríða heimferð eftir 2 mánaðum.

Stk. 1.2. skipari og manning á nótaskipunum og ídnaðarskipunum hava rætt til fríða heimferð eftir 1 mánaða.

Stk. 2. navigatørar og maskinmeistarar skal tó halda fram í starvinum í upp til ein mánaða, um tað verður mett at skipið í hesum tíðarskeiði kemur í havn, haðani heimferðin fer at kosta munandi minni, ella er munandi lagaligari.

Stk. 3. FF Fiskimenn hava krav uppá at sleppa heim aftaná 2,5 mánaðir umborð. Tað kann í ávísam førum farast útum hetta tíðarskeið, um t.d. fiskiskapurin er sera góður, ella um túrur kann gerast liðugur eftir fáum døgum. Hetta skal tó gerast í samráð við manningina. Fiskimaður, ið ikki ger nýtslu av hesum rætti at sleppa heim, heldur áfram, so leingi tørvur er á tí eftir meting hjá skipara og reiðara, men skal tó hava rætt til heimferð eftir í seinasta lagi 3 mánaðum afturat.

Stk. 4. Mynstrað verður ikki av í fremmandari havn, fyrr enn avloysari er komin til skipið og mynstrað er til nýggjan túr. Tó kann reiðari ikki draga túrin út um 3,5 mánaðar, uttan so at avloysararnir eru seinkaðir av orsøkum, sum eru reiðaranum óviðkomandi.

Stk. 4.1. Mynstrað verður ikki av í fremmandari havn, fyrr enn avloysari er komin til skipið og mynstrað er til nýggjan túr. Tó kann reiðari ikki draga túrin út um 3,5 mánaðar, uttan so at avloysararnir eru seinkaðir av orsøkum, sum eru reiðaranum óviðkomandi.

Maskinmeistari hevur rætt til fría heimferð, sjálvt um avloysari ikki er tøkur.

Stk. 5. Eftir heimferð eru skipari og manning í somu støðu hvat uppsøgn viðvíkur, sum tá ein túrur er endaður.

Stk. 6. Hesar ásetingar viðvíkjandi útmynstringartíðini kunnu broytast við eini seravtalu beinleiðis millum einstøku maskinmenninar og reiðarið.

Stk. 7. Um ávísast kann brot á galdandi avtalu ella fráboðanarskyldu í hesum sambandi, verður reiðarið at rinda maskinmeistara kr. 1.100,- eyka fyri hvønn dag, farið verður útum avtalaðu tíðina.

§ 6. Sjúka

Um skipari ella ein av manningini má bróta túr av vegna sjúku, verður hann í øllum viðurskiftum stillaður á sama hátt, sum tá ið hann fer heim í frítíð.

§ 7. Koyggjuklæðir og reingerð

Koyggjurnar umborð skulu útgerast við forsvarligum madrassum og gerast skal høvuðsreint umborð minst eina ferð árliga.

Stk. 1.1. koyggjuklæðir skulu koma frá reiðarínum

Stk. 2. Tað áliggur manningini at fara væl um og lata frá sær manningarrúmini í sama standi, sum tá komið var umborð.

§ 8. Arbeidsklæðir

Skipari og manningin skulu fáa arbeidsklæðir umborð til innkeypsprís.

Stk. 2. Umborð á verksmiðjutrolarum, har serlig arbeidsklæði (kitlar og húgvur) verða kravd av Heilsufrøðiligu Starvsstovuni, hevur reiðarin skyldu til at lata slík arbeidsklæði móti at viðkomandi rindar depositum svarandi til innkeypsprís. Hetta depositum verður goldið viðkomandi aftur, tá latið verður reiðarínum arbeidsklæðini aftur. Henda afturgjalding av depositum fer fram uttan mun til, um arbeidsklæðini eru slitin ella ikki.

§ 9. Eykasamsýningar

Menn, sum mynstra umborð við serligari ábyrgd, sum t.d. trolbassi, fjarritari, bátsmaður og fabriksformaður, fáa eina eykasamsýning uppá 0,1 part.

Stk. 2. Teir bátar, sum hava eina størri samsýning, skulu varðveita hesa.

§ 10. Skipsarbeiði

Yvirmenn hava hvør á sínum øki skyldu til at hava eftirlit við øllum skipsarbeiði á túrinum og at bógva skipið út til nýggjan túr.

Stk. 2. Manningin hevur skyldu til at luttaka í øllum skipsarbeiði á túrinum og at rigga skipið til nýggjan túr, um fólkatrot er á landi til hetta arbeiði.

Stk. 3. Undir skipsarbeiði kemur ikki umvæling av skipi, so sum máling og smíðing.

Stk. 4. Teir, ið luttaka, eiga serstaka lön fyri:

1. Tilrigging, herundir at taka útgerð umborð
2. Innskipan av salti, ísi, olju, agni og provianti
3. Landing og umskiping
4. Máling og smíðing á túrinum
5. Arbeiði uppá reiðskap millum túrar
6. Maskinarbeiði millum túrar.

Punkt 4. er ikki galdandi fyri Maskinmeistarafelagið. Undantikið er tó handfaring av reiðskapi við byrjan og enda av túri, sum náttúruliga má roknast at hava samband við túrin, sum t.d. at taka reiðskap í land, tá komið verður inn og at taka hann umborð aftur, tá farið verður avstað aftur.

Stk. 5. Lön fyri hetta arbeiði er vanligá tímalønin í Føroyum + frítíðarlön, tó kann akkord verða avtalað.

Stk. 6. Skipari, ið arbeiðir umborð á fiskifari millum túrar, veður løntur við kr. 170,00 um tíman, umframt frítíðarløn. Stýrimaður, ið arbeiðir umborð á fiskifari millum túrar, verður løntur við kr. 160,00 um tíman, umframt frítíðarløn.

Stk. 7. Løn fyri landing í fremmandari havn skal tó ongantíð vera minni enn tann í landingarhavnini galdandi løn.

Stk. 8. Maskinmeistarar, ið gera umvælingararbeiði umborð undir klárgering ella millum túrar, verða løntir smb. tímalønini eftir handverkarasáttmálanum yvirtíð 2.. umframt frítíðarløn.

Stk. 9. Tá ið manningin landar kraftblokkaskip við pumpum úr tangum verður latið kr. 20,00 fyri tonsið, tá landað verður til matna, og kr. 20,00 fyri tonsið, tá landað verður til ídna. Býtt verður millum teirra, sum luttaka í landingini. Um kokkur er umborð fær hesin sama part sum teir, ið luttaka í landingini. Stýrimaður/maskinmeistari avgera, hvør á sínum øki, hvørjir luttaka í landingini.

Stk. 10. Tá partur av dekkarum og kokkur við nótaskipum fara við skipinum til aðra havn at landa, skulu hesir hava løn samsvarandi § 15, stk. 2.

Stk. 11 Skipari/Stýrimaður og maskinmeistarar, ið er bundnir at skipinum undir landing í Føroyum, eiga rætt til løn smb. § 15 stk. 2.

Stk. 12. Stýrimaðurin hevur ábyrgdina av, at arbeiði, sum verður gjørt umborð, og sum manningin eigur serstaka løn fyri, verður givið upp til reiðarið. Um tørvur er á tí, verður hetta gjørt við hjálp frá álitismanninum. Maskinmeistari hevur tó ábyrgd av sínum arbeiðsøki.

Stk. 13. Maskinmeistari, ið verður settur til eftirlitsarbeiði í samband við nýbygging ella umvælingar- og umbyggingararbeiði, verður løntur við galdandi daghýru sambært § 15 stk. 2 fyri hvønn dag, viðkomandi er til staðar á arbeiðsplássinum ella ferðast í samband við arbeiðið.

§ 11. Reiðskapur

Reiðskapur skal koma tilgjørdur umborð eftir hesum reglum:

Línuveiða

Stk. 2. Á línuveiðu kemur eitt sett, t.v.s. 750 stykkir á 60 favnar lína tilgjørd umborð. Kemur línan ótilgjørd umborð, verður goldið manningini kr. 62 pr. stk. Henda upphædd verður broytt í sama mun, sum arbeiðara tímalønin broyktist í mun til kr. 110,37. Afturat hesum skulu húkarnir koma rippaðir umborð.

Svartkalvaveiðu

Stk. 3. Á svartkalvaveiðu við frystiskipum skulu lykkjur til frysting av svartkalva koma tilgjørdar umborð.

Trolveiða

Stk. 4. Á trolarum, sum veiða á heima- og fjarleiðum, skal reiðskapurin verða fiskiklárur, tá farið verður avstað. Hetta merkir, at allur veirur skal vera á trumluni og um neyðugt merktur, leggirnir skulu vera spleisaði, stykkini á trolinum samanseymaði og leysaði og lemmarnir vera tilgjørdir.

Stk. 5. Umframt hetta, skal fyri tær ymisku leiðirnar vera fylgjandi reiðskapur umborð, tá farið verður:

Heimaleiðir (par- og lemmatrolarar á grynri vatni)

- 1 fullfíggað trol, kúlað og við posa og grunni undirsligið, klárt at koyra út.
2. 1 sett av yvir-, millum (ikki partrolarar) og undirbreidlum og 1 sett av fiski- og vinglínnum.

3. Lemmatrolarar: 2 millumstykki, 2 posi, 2 veingjastykki og 2 bellplátur.
4. Partrolarar: 2 millumstykkir og 2 posar.

Djúpvatnstrolarar (yvir 1800 HK) á heimaleiðum

1. 1 fullfíggað trol í hvørjum trolbana við posa, kúlað og við grunni, undirsligið, klárt at koyra út.
2. 1 fornet við kúlum og belli
3. 3 sett av yvir-, millum og undirbreidlum og 1 sett av fiski- og vinglínnum.
4. 2 millumstykki, 2 posi, 2 veingjastykki og 2 bellplátur.

Fjarleiðir

1. 2 fullfíggað trol við kúlum, posa og grunni, klár at sláa undir.
2. 2 fornet við kúlum og belli
3. 4 sett av yvir-, millum- og undirbreidlum og 2 sett av fiski- og vinglínnum.
4. 2 millumstykki, 2 posar, 5 veingjastykki (t.v.s. 2,5 pør) og 5 bellplátur.

Skip, ið royna við tvítroli

1. 3 fullfíggað trol við kúlum, posa og grunni, klár at sláa undir.
2. 3 fornet við kúlum og belli
3. 6 sett av yvir-, millum- og undirbreidlum og 3 sett av fiski- og vinglínnum.
4. 3 millumstykki, 3 posar, 8 veingjastykki (tvs. 4 pør) og 8 bellplátur.

Avrokning

Stk. 6. Kemur reiðskapur ótilgjørdur umborð, skulu skipari og manning fyri hetta arbeiði verða avroknað samb. grein 10 stk. 5 og stk. 6. Manning og reiðarí kunnu tó á hvørjum skipi avtala serstakar avrokningarreglur.

§ 12. Rúsdrekka og Royking

Stk. 1. Manningini er ikki loyvt at taka rúsdrekka við umborð uttan loyvi frá skipara ella honum, sum er í skiparans stað. Annað rúsevni er bannað umborð.

Stk. 2. Royking verður bannað í felagshølum umborð.

§ 13. Útgerð

Hvørja ferð, skipið verður útgerð, skal reiðarin lata avrit av útgerðarlistanum umborð, sum vísir útreiðslur til alt tað, sum manningin hevur skyldu at taka lut í eftir sáttmálanum. Listin skal umframt reiðara verða undirritaður av stýrimanni, meistara og/ella kokki.

Stk. 2. Viðvíkjandi útgerð til skipið sbr. 1. stk. eiga stýrimaður, meistari/motorpassari og kokkur undir umsjón skiparans at ansa eftir, hvør á sínum øki, at øll útgerð, sum kemur umborð, verður roknað eftir heilsøluprísi + møguligt flutningsgjald.

Stk. 3. Verður ósemja um útgerðina, verður hon avgjørd av monnunum, sum nevndir vóru.

Stk. 4. Skipari, meistari og kokkur hava skyldu til, hvør á sínum øki, at krevja øll skjøl, og kanna hesi, fyri alt tað, sum verður keypt í útlandum, hesi skjøl verða handaði skiparanum. Skiparin handar reiðarínum hesi eftir heimkomu.

§ 14. Kokkurin

Kokkurin hevur skyldu til at reinska og halda øll matgerðaramboð í heilsufrøðisliga forsvarligum standi.

Stk. 2. Kokkar, fáa á øllum veiðihættum, uttan á trolveiðu eftir ídnaðarfiski og á laksaveiðu, 1/4 part eyka umframt fiskipartin.

Stk. 3. Vegna teirra arbeiði við proviantering v.m. millum túrar, fáa kokkar kr. 50,00 pr. dag komandi túr.

Stk. 4. Kokkar á trolveiðu eftir ídnaðarfiski og á laksaveiðu fáa tó kr. 80,00. Henda upphædd verður hækkað á sama hátt sum aðrar upphæddir, ið fylgja arbeiðaratímalønini.

Stk. 5. Tá manningartalið er 21 ella yvir, hevur kokkurin rætt til kokkadrong. Er manningartalið 30, allir íroknaðir, hevur kokkurin rætt til 2. kokk. 2. kokkur fær 1/8 part eyka. Tá fleiri enn 2 kokkar eru við einum skipi, fær 2. kokkur 1,20 part og 3. kokkur 1,125 part.

§ 15. Niðursigling

Tá siglt verður úr Føroyum til søluhavn uttanlands, útnevnr skiparin ta manning, hann vil hava við.

Stk. 2. Fyri niðursigling verður avroknað til:

Skipari	kr. 2.004 um dagin
1 stýrimaður	kr. 1.779 um dagin
2 stýrimaður	kr. 1.635 um dagin
Maskinstjóra	kr. 1.981 um dagin
1. meistara	kr. 1.779 um dagin
2. meistara	kr. 1.635 um dagin
3. meistara	kr. 1.635 um dagin
Motorpassara	kr. 1.779 um dagin
Kokkur	kr. 1.779 um dagin
Manningina	kr. 1.567 um dagin

Stk. 3. Niðursiglingarhýra verður broytt í sama mun, sum arbeiðaratímalønin broytist í mun til kr. 110,37

Stk. 4. Øll niðursiglingarhýra fer av óbýttum.

Stk. 5. Hýra til søluhavnina verður roknað frá tí degi, skipið fer úr Føroyum til tann dag, skipið kemur aftur, báðir dagar íroknaðir. Frádráttur fyri niðursiglingarløn skal bert vera fyri teir dagar, sum hava beinleiðis samband við uppskipan av veiðuni.

Stk. 6. Fer skipið beinleiðis frá fiskimiðinum til sølustaðin uttanlands við allari manningini umborð, ella verður tað av arbeiðsviðurskiftum á sølustaðnum neyðugt, at øll manningin siglir við veiðuni til útlendið at taka lut í uppskipanini, verður eingin eykahýra goldin eftir øðrum stk. greinarinnar.

Stk. 7. Tá farið verður til marknað við allari manningini, og ein partur fer heim, skulu teir, sum eftir eru, fáa niðursiglingarløn eftir vanligum reglum.

Stk. 8. Um skipið fer beinleiðis til umvælingar uttanlands eftir uppskiping verður niðursiglingshýra at galda frá tí degi, liðugt er at skipa upp.

Stk. 9. Niðursiglingshýra verður eisini galdandi, tá farið verður við skipinum til útlendið til umvælingar ella umbygging v.m. Í hesum føri er maskinstjóraheitið eisini galdandi fyri motororku undir 3000 KW.

Stk. 10. Um ikki er møguligt at búgva og skaffa umborð, verður hetta goldið av reiðarínum.

§ 16. Avrokning

Reiðarið letur skipara og manning avrokning og ágóða í seinasta lagi 2 vikur eftir at veiðan er landað og seld.

Stk. 2. Fæst veiðan ikki seld innan 4 vikur frá landing, skulu skipari og manning fáa eina fyribilsavrokning, grundað á ácontogjald frá honum, ið selur fongin.

Stk. 3. Tá 90% av veiðuni eru seld, og útlit ikki eru fyri, at restin verður seld innan rímliga tíð, skal endaliga avrokningin verða gjørd, har prísurin fyri tey 90% verður roknaður sum miðalprísur fyri alla lastina.

Stk. 4. Allar avrokningar skulu hava eina sundurgreining av søluvirðinum. Tá skip og virki hoyra saman, skal manningin verða tryggjað avrokning eftir marknaðarprísnum.

Stk. 5. Har skipari og manning luttaka í ávísnum útreiðslum, skal á avrokningini verða tilskilað nøgd og prísir á teimum útreiðslum, sum manningin luttekur í.

Stk. 6. Avrokningar og kontouppgerðir verða standardiseraðar, soleiðis sum feløgini koma ásamt um.

Stk. 7. Tá manningarágóði ikki verður goldin rættstundis, t.v.s. í seinasta lagi 30 dagar aftan á söludagin, verður hann rentaður við 1,5 % fyri hvønn byrjaðan mánaða, eftir at túrurin átti at verið avroknaður.

Stk. 8. Tá ið manningarágóði á ísfiskaskipi ikki verður goldin rættstundis t. v. s. í seinasta lagi 14 dagar aftaná söludagin verður hann rentaður við 1,5 % fyri hvønn byrjaðan mánaða, eftir at túrurin átti at verið avroknaður.

Stk. 9. Reiðarið sendir avrit av avrokning við manningarlista til øll manningarfeløgini eins og Føroya Reiðarafelag innan tær freistir, sum eru nevndar omanfyri.

Stk. 10. Um manningarfelag ynskir tað, hevur reiðari skyldu til at lata teimum upprunaligu roknskaparskjøluni til eftirhyggjan. Somuleiðis hava manningarfeløgini rætt til tilfar, sum vísir hvussu avrokningarfrestin verður hildin.

Stk. 11. Tað áliggur manningarfeløgunum at innkrevja møguliga rentu frá einstøku reiðarunum.

Stk. 12. Tá fiskur verður seldur, annahvørt á uppboðssølu, til fiskavirki ella annan fiskakeypara í Føroyum ella uttanlands, hevur reiðarin ikki loyvi til at brúka tann partin av søluvirðinum, sum svarar til hýruna hjá skipara og manningini, hvørki javnbýtispartar, eykapartar ella frítíðarlønina til annað enn hýru til skipara og manning, frádrigið møguligt forskot frá Trygdargrunni Fiskivinnunar.

Stk. 13. Hýran skal setast á serstaka hýrukonto. Hetta førir við sær, at reiðarin ikki uttan loyvi frá viðkomandi manningarfelag hevur rætt til at veðseta tann partin av veiðuni, sum svarar til frábýtisrættin.

Stk. 14. Hjá skipum, sum fyribils fara á aðra veiðu, sum eingin sáttmáli er fyri, skal teirra vanligi sáttmáli verða galdandi, um ikki mynstrað verður uppá annan góðkendan sáttmála. Hetta stk. er bert galdandi fyri Føroya Fiskimannafelag.

Tá maður fer av á túri

Stk. 15. Tá maður fer av á túri, skal hann avroknast eftir tí sum gevur mest av hesum móguleikum:

1. Avrokning eftir dagatali.
2. Eftir teirri veiðu, sum viðkomandi hevur verið við til.

Avloysing

Stk. 16. Tá maður loysir annan av á túri, skulu báðir fáa part eftir miðaltalinum av avrokning eftir dagatali og eftir teirri veiðu, sum viðkomandi hevur verið við til.

§ 17. Frádráttir

Í øllum sáttmálum fer proviantur av óbýttum við kr. 94,65 pr. dag pr. mann. Upphæddin verður at prístalsviðgera við prístalinum pr. 01.01.09 sum grundarlagi.

Av söluvirðinum verða sum felagsútreiðslur frádrignar:												
Stk. 2.	Trygdargrunn fiskivinnunar	Søliútreiðslur	Landingarútreiðslur	Pakningur	Ísur	Trygging av veiðu og manningarognum	Trygging fyrri inntøktap	brennioilja - Altum tað "X" - annars, tað sum er omanfyri talið pr. litur	Smyrjioilja	Salt	Agn	Fiskireiðskapur kr. Pr. dag
Stk. 2.1 Línuskip til Ísfisk	X	X	X	X	X	X	X	X	X		X	550
Stk. 2.2.1. Kraftblokkaskip við nót og trolí	X	X	X	X	X	X	X			X		
Stk. 2.2.2. < enn 1.500 brt. (við trolí)	X	X	X	X	X	X	X			X		
Stk. 2.2.3. > enn 1.500 brt.(við)	X	X	X	X	X	X	X			X		
Stk. 2.3. Veiðu við trolarum á saltfiska- og flakaveiðu	X	X	X	X	X	X	X	X	X			
Stk. 2.4.1. Trolarar á ísfiskaveiðu	X	X	X	X	X	X	X	3,90				
Stk. 2.4. 2. Lemmatrolarar (stórir trolarar)	X	X	X	X	X	X	X	3,85				
Stk. 2.4. 3. Lemmatrolarar (stórir trolir aum partrola)	X	X	X	X	X	X	X	3,85				
Stk. 2.5. Trolveiða eftir idnaðarfiski	X	X	X	X	X	X	X	3,90		X		
Stk. 2.6. Frystiskip á rækjuveiðu	X	X	X	X	X	X	X	3,90				
Stk. 2.7. Veiða við gørnum eftir havtasku og svartkalva	X	X	X	X	X	X	X	3,90				
Stk. 2.8. Sersáttmáli við Næraberg	X	X	X	X	X	X	X					
Stk. 2.9. Sersáttmáli fyrri M/S Norðborg	X	X	X	X	X	X	X			X		

Stk. 3. Avgjöld fyrri fiskiloyvir av einum og hvørjum slag ganga av óbýttum, tó er keyp av føroyskum kvotum og/ella fiskidøgum millum føroysk skip ikki loyvdur frádráttur.

Stk. 4. Er søluúrslitið so vánaligt, at manningarpaturin ikki røkkur til at gjalda proviantútreiðslurnar, hevur reiðarin ikki heimild til at krevja henda pening inn.

Stk. 5. Skipari og manning hvørki fáa ella lata endurgjald fyrri tann fisk, sum vant er at hava til agn ella mat umborð.

Stk. 6. Reiðaríð rindar allar eykasamsýningar/partar.

§ 18. Frábýtisrættur

Frábýtisrættur er galdandi á øllum veiðihættum.

Stk. 2. Skipari og manning fáa prosentvísan part av veiðuni frábýttan, tá ið meirilutin krevur tað, áðrenn byrjað verður at skipa upp veiðuna.

Stk. 3. Tann parturin av veiðuni, sum skipari og manning kunnu býta frá, kann avmarkast til tann prosentpart, sum er ásettur í hvørjum sáttmála, um reiðarin bindur seg til at avrokna frítíðarløn og eykapartar eftir tí fiskiparti, sum er fingin við frábýti.

Stk. 4. Øll søla við frábýti má bert fara fram móti neyðturviligari trygd.

Stk. 5. Felagsútreiðslur verða at býta millum skipara, manning og reiðara sambært býtisprosentinum.

Stk. 6. Reiðarin avroknar partin hjá skipara og manning uttan so at manningarfeløgini biðja um annað.

Stk. 7. Tá ísfiskaskip býta frá, verður tað gjørt sambært treytunum í grein 4, stk. 4 í reglugerðini fyri telefonuppbodssøluna, har ásett er, at í bodnu upphæddini er íroknað landing, klárgering av lastini, fríur ísur og kontantgjald. Hetta merkir, at reiðarin er leysur av hesum og øllum útreiðslum fyri partin hjá skipara og manning.

Stk. 8. Viðvíkjandi upphæddum fyri nevndu og móguligum øðrum veitingum verður víst til reglugerð hjá Ráfiskakeyparafelagnum.

Stk. 9. Mógulig ivamál verða tikin upp av feløgunum.

§ 19. Javnbýti

Um ikki annað er tilskilað, so er við javnbýti í tí fylgjandi at skilja, at býtt verður við javnstórum parti millum allar menninar umborð. Ungmenni kunnu tó mynstra fyri 1/2 - 3/4 part.

Stk. 2. Reiðarí, skipari og manning kunnu avtala, at samlaði parturin (t.v.s. avrokning, minstaløn og dagsstudningur) eisini verður býttur til part av skipara og manning, sum er í landi, og sum tí er við á manningarlistanum á avrokningini fyri túrin.

§ 20. Søluvirði

Søluvirði er tann peningaupphædd, sum reiðarin fær fyri veiðuna, tá frádrignar eru útreiðslurnar av at selja fongin, herundir rakstrargjald til sölufelag og tær útreiðslur, ið staðist hava av fonginum, aftaná at hann er landaður. Sølugjaldið skal ikki vera hægri enn veruligi kostnaðurin.

Stk. 2. Hetta vil siga, at skipari og manning eiga ikki at taka lut í útreiðslum av veiðuni, inntil hon er landað, her uppi í útreiðslur til landing, har ikki annað er tilskilað.

Stk. 3. Hevur skipið farmagjaldsinntøkur, skulu hesar leggjast afturat söluvirðinum.

Stk. 4. Bjargingarløn, samsýning fyri hjálparveiting o.t., harímillum sleiping, verður býtt sum söluvirði.

§ 21. Frítíðarløn

Frítíðarløn fyri limirnar í Skipara- og Navigatørfelag

Skipari/stýrimaður, sum eru limir í Føroya Skipara- og Navigatørfelag og mynstraðir við føroyskum fiskiskipi, eiga sama procenttal, sum lögtingslóg um frítíð ásetur av frítíðarløn av einum fiskimannaparti (tað er avrokning og minstaløn og dagstudningur), sum teir eiga sambært sáttmálanum millum Føroya Skipara- og Navigatørfelag og Føroya Reiðarafelag.

Stk. 2. Skipari/stýrimaður fær frítíðarløn av einum fiskimannaparti, tó í minsta lagi frítíðarløn av eini upphædd, ið svarar til fiskimannapartin.

Stk. 3. Útgreinast skal á avrokningini, hvønn frítíðarløn er flutt til.

Stk. 4. Frítíðarlønin verður at útgjalda saman við avrokningini.

Stk. 5. Verður frítíðarlønin ikki goldin rættstundis, skal 1,5% leggjast afturat fyri hvønn byrjaðan mánaða aftaná forfallsdagin.

Stk. 6. Frítíðarárið verður roknað frá 1/1-31/12.

Frítíðarløn fyri limirnar í Maskinmeistarafelagnum

Maskinmeistarar/maskinistar, sum eru mynstraðir við føroyskum fiskiskipum, eiga sama prosenttal, sum lögtingslóg um frítíð ásetur av frítíðarløn av einum fiskimannaparti (tað er avrokning og minstaløn), sum teir eiga sambært sáttmálanum millum Maskinmeistarafelagið og Føroya Reiðarafelag.

Stk. 2. Maskinmeistarar/maskinistar fáa frítíðarløn av fiskimannaparti, tó í minsta lagi av eini upphædd, ið svarar til fiskimannapartin og minstulønina.

Stk. 3. Útgreinast skal á avrokningini, hvønn frítíðarlønin er flutt til. Frítíðarlønin verður at útgjalda saman við avrokningini.

Stk. 4. Verður frítíðarløn ikki goldin rættstundis, skal 1,5 % leggjast afturat fyri hvønn byrjaðan mánaða aftaná forfallsdagin.

Frítíðarløn fyri limirnar í Fiskimannafelagnum

Allir av manningini, sum eru limir Føroya Fiskimannafelags og mynstraðir við føroyskum fiskiskipi (skiparin undantikin), eiga sama prosenttal, sum lögtingslóg um frítíðarløn ásetir í frítíðarløn av í mesta lagi 1 fiskimannaparti (tað er avrokning, minstuløn og dagstudningur), sum teir eiga sambært sáttmálanum millum Føroya Fiskimannafelag og Føroya Reiðarafelag.

Stk. 2. Hann sum hevur mynstrað fyri minni enn heilan part, fær bert frítíðarløn í mun hertil.

Stk. 3. Kokkur fær frítíðarløn av einum fiskiparti, tó í minsta lagi av eini upphædd, ið svarar til fiskimannapartin og minstulønina.

Stk. 4. Frítíðarlønin fyri túrin fellur til gjaldingar gjøgnum Føroya Fiskimannafelag saman við avrokningini, sama hvussu støðan annars er millum reiðara og fiskimann, eitt nú um fiskimaðurin skyldar reiðaranum pening.

Stk. 5. Verður frítíðarløn ikki goldin rættstundis, skal 1,5 % leggjast afturat fyri hvønn byrjaðan mánaða aftaná forfallsdagin

§ 22. Tryggingar

Vátrygging

Reiðarin hevur skyldu til at hava fiskalastina eins og manningarognirnar neyðturviliga vátrygdar.

Stk. 2. Kemur vátryggingarpeningur fyri lastina til útgjaldingar, fáa skipari og manning sín part av tryggingarupphæddini, eins og fiskurin hevði verið seldur fyri vátryggingarupphæddina.

Inntøkutapstrygging

Stk. 3. Um skip vegna óhapp ikki sleppur í vinnu sum ætlað, hava skipari og manning rætt til løn fyri inntøkutap, svarandi til 3 mánaðir minstuløn, galdandi frá og við 8. degi, um óhappið førur við sær, at skipið er úr vinnu í meiri enn 14 dagar (14 daga freistin er ikki galdandi fyri Maskinmeistarafelagið og Skipara- og Navigatørfelagið). Sama er galdandi fyri tann av partrolaranum, sum ikki sleppur í vinnu sum ætlað vegna óhappið hjá makkaranum.

Stk. 4. Tryggingargjaldið fer av óbýttum.

Stk. 5. Tá skip hava 3 manningar verður sama trygd at verða veitt manningini, sum er í landi.

Stk. 6. Á tryggingarskjalinum skal tilskilast, at útgjaldið fyri inntøkutapstrygging bert verður frígjørt við effektivum útgjaldi.

Stk. 7. Eisini skal verða tilskilað, at Føroya Sjóvátrygging ikki hevur rætt til at mótrokna fyri skuld, sum reiðarin hevur í samband við aðrar tryggingar.

Stk. 8. Tryggingargjaldið verður rindað við einum líkagjaldi fyri skipara og manning, svarandi til tann prosentpart av tryggingargjaldinum, sum samsvarar við býtisprosentíð í tí ávísa sáttmála, mynstrað verður eftir.

Stk. 9. Reiðarin hevur ikki skyldu til at gjalda fyri tryggingarsjálvrisko.

Stk. 10. Endurgjaldið fyri inntøkutapstrygging skal gjaldast teimum, sum veruliga hava mist inntøku vegna tann skaða, sum goldið verður fyri. Eru ivamál, skulu tey avgerast av reiðara og skipara í felag.

Onnur trygging

Stk. 11. Um manningarfeløgin gera avtalu við Føroya Lívstrygging ella aðrar um einhvørja trygging fyri sínar limir, skulu limirnir í Føroya Reiðarafelag medvirka til eina slíka skipan, sum t.d. við at eftirhalda tryggingargjald í avrokningini, og rinda gjaldið so hvørt avroknað verður.

Eftirlønartrygging fyri fiskimenn.

Stk. 12. Avtalað er millum Føroya Reiðarafelag og Føroya Fiskimannafelag at fara í holt við skipaða eftirlønarpáskotning fyri fiskimenn, sum eru umfataðir av sáttmálanum. Fyri hvørja avrokning verður flutt á eftirlønarkonto hjá hvørjum persóni upphædd, svarandi til ásvíst gjald pr. mann pr. dag.

Stk. 13. Parturin hjá fiskimanninum verður skuldskrivaður honum í avrokningini. Reiðarin umsitur gjaldið hjá báðum pørtum eins og sjálva skipanina, sum verður gjørd sum ein partur av sjálvari avrokningarskipanini.

Stk. 14. Frá komandi sáttmálaskeiði verður avtalaða upphæddin rindað av pørtunum í lutfallinum 50/50 - um ikki annað verður avtalað.

Stk. 15. Í inniverandi sáttmálaskeiði verða gjøldini hesi:

Frá 1. mars 2011 verður partur reiðarans kr. 40,00 pr. mann pr. dag, meðan partur fiskimansins verður kr. 35. pr. dag.

Fyri limirnir í felagnum Línuskip, felagnum Nótaskip, og PF. Hvalnes er hettar galdandi: Partur reiðarans kr. 35,00 pr. mann pr. dag, meðan partur fiskimansins verður kr. 35. pr. dag.

Eftirlønartrygging fyri maskinmeistarar.

Stk. 17. Avtalað er millum Føroya Reiðarafelag og Maskinmeistarafelagið av fara í holt við skipaða eftirlønarpáskotning fyri maskinmeistarar, sum eru umfataðir av sáttmálanum millum Føroya Reiðarafelag og Maskinmeistarafelagið. Skipanin verður galdandi frá 1. juli 2003 at rokna.

Stk. 18. Parturin hjá maskinmeistarunum verður skuldskrivaður honum í avrokningini. Reiðarin umsitur gjaldið hjá báðum pørtum. Gjøldini skulu gjaldast til góðkend eftirlønartryggingarfeløg, eftir ávísing frá maskinmeistarunum.

Stk. 19. Gjaldið hjá maskinmeistarunum er ásett til 4 % av allari hýruni.

Stk. 20. Gjaldið hjá reiðaranum er ásett til kr. 40,00 pr. mann pr. dag.

Stk. 21. Ásetingin í stk. 20 verður galdandi fyri sáttmálaskeiðið.

Eftirlønartrygging fyri skiparar og stýrimenn:

Stk. 22. Avtalað er millum Føroya Reiðarafelag, og Føroya Skipara og Navigatørfelag at skipa eina eftirlønarpáskotning fyri skiparar og stýrimenn, sum eru fevndir av sáttmálanum millum Felagið Stállínuskip og Felagið Ídnaðarskip, sum partur av Føroya Reiðarafelag, og Føroya Skipara og Navigatørfelag. Skipanin verður galdandi frá 1. juli 2005 at rokna.

Stk. 23. Parturin hjá skipara og stýrimanni verður skuldskrivaður í avrokningini, Reiðarin umsitur gjaldið hjá báðum pørtum eins og sjálva skipanina, ið verður gjørd sum ein partur av sjálvari avrokningarskipanini.

Stk. 25. Reiðarans partur av eftirlønargjaldi er kr. 40,00 pr. útmynstringardag. Eftirlønarpartur hjá skiparum og navigatørum verður 4% av hýruni.

Stk. 26. Hvør einstakur limur hjá Skipara- og Navigatørfelagnum, avgerð sjálvur hvar eftirlønin skal gjaldast.

§ 23. Limagjald

Stk. 1. Limagjaldið til Føroya Skipara- og Navigatørfelag er ásetta prosentgjaldið av allari hýruni, frítíðarlønin undantikin.

Stk. 2. Stk. 2. Reiðarið hevur skyldu til at taka limagjaldið av hýruni og rinda Føroya Skipara- og Navigatørfelag tað, so hvørt avroknað verður.

Stk. 3. Limagjaldið til Maskinmeistarafelagið er ásett prosentgjald av allari útgoldnari hýru. Reiðarið hevur skyldu at taka limagjaldið av hýruni hjá øllum maskinmeistarum, sum eru mynstraðir við føroyskum fiskiskipum. Gjaldið verður rindað so hvørt avroknað verður og sent felagnum saman við lista yvir hvørjar persónar, goldið er fyri, og hvussu nógv er goldið fyri hvønn.

§ 24. Álitismaður og Trygdarumboð (FF)

Manningin á hvørjum skipi kann velja ein álitismann, sum er millummaður millum skipara og manning og annars talsmaður fyri manningina.

Stk. 2. Tá álitismaður verður valdur, skal skrivliga boðast skiparanum, skrivstovu FF's og reiðaranum frá, hvør er valdur.

Stk. 3. Álitismaðurin skal virka fyri, at viðurskiftini umborð verða so góð sum gjørligt, og skal hann ikki á nakran hátt leggja seg út í arbeiði umborð og hjá yvirmonnum.

Stk. 4. Álitismaðurin hevur annars onga serstöðu umborð og er undirgivin somu treytum sum restin av manningini, eisini viðvíkjandi uppsøgn v.m. Tó kann Fiskimannafelagið skjóta eina uppsøgn av álitismanni inn fyri gerðarrætt samb. grein 36, um ávísiligar ósakligar orsøkir eru til uppsøgnina.

Stk. 5. Gerðarrætturin avgerð móguligt endurgjald til álitismannin, um hann dømir uppsøgnina ósakliga.

Stk. 6. Endurgjaldið kann verða 1,5 mánaða minstaløn.

Stk. 7. Veljast skal trygdarumboð á skipum, ið eru umfataði av hesum sáttmála. Vald umboð skulu umframt at lúka øll krøvd trygdarskeið, hava nøktandi kunnleika og royndir á sjónum. Fiskimannafelagnum veður álagt at fáa manningina at taka hetta stig.

§ 25. Eygleiðarar. (FF)

Eygleiðarar fáa 1.2 part. Reiðarin skal veita ta trygd viðvíkjandi inntøku trygd, sum móguliga ikki fæst frá tí almenna.

§ 26. Arbeids- og liviumstöður (FF)

Føroya Reiðarafelag og Føroya Fiskimannafelag vilja samstarva - eisini í skipaefirlitisráðnum fyri at bøta um arbeids- og liviumstöður umborð. Hetta umfatar eisini fyrirbygging av skaða av gangi. Útvegast skulu móguleikar til at hoyra t.d. útvarp v.m. umvegis serligar hoyriverndar móttakarar. Sjálvar hoyriverndirnar skal hin einstaki útvega, gjalda og hava ábyrgd av.

Stk. 2. Sendarar til nýtslu á samband við hoyriverndarmóttakarar skulu verða umborð í seinasta lagi 1. juli 2004. FF skal hava fráboðan, tá hetta verður gjørt.

Stk. 3. Orsaka av trygdarvirðurskiftum umborð verður tað upp til skiparan at avgera hvar á skipinum og undir hvørjum umstøðum hoyriverndirnar verða nýttar.

§ 27. Tollfríar vørur

Við langfaraskipum skal manningin fáa tollfríar vørur í tann mun, hetta letur seg gera, tó við teirri avmarking, sum er ásett í grein 12.

§ 28. Gongdin í vinnuni

Feløgin eru samd um at kunna hvørt annað um gongdina í vinnuni í sáttmálaskeiðnum.

§ 29. Eftirútbúgving og skeiðvirksemi, heilsuváttanir og læknakanningar

Reiðariíð rindar fyri øll kravd skeið, so sum brandskeið og trygdarskeið, harafturat skal maskinmeistarinn hava rætt til 2 vikur á skeiði annaðhvørt ár til at menna sín fakliga og tekniska kunnleika, har reiðariíð skal gjalda skeiðkostnaðin, og maskinmeistarinn setur frítíð til fyri at fara á skeið.

Stk. 2. Manningin, ið hevur siglt við reiðarínum í meira enn ½ ár fær kravd skeið, heilsuváttanir o.l. goldið av reiðarínum, **Hettar er tó ikki galdandi fyri manningarnar hjá limunum hjá Felagnum Línuskip og Felagnum Nótaskipum og Hvalnes.**

Stk. 3. Kravdar læknakanningar verða goldnar av reiðarínum.

Stk. 2. Reiðariíð rindar fyri øll kravd skeið, so sum brandskeið og trygdarskeið, har reiðariíð skal gjalda skeiðskostnaðin og skipari/stýrimaður setur frítíð til fyri at fara á skeið. Eftirútbúgving og skeiðsluttøka uttanlanda verður at avtala millum skipara/stýrimann og reiðariíð.

§ 30. Atstøðis næmingar

Føroya Reiðarafelag og Maskinmeistarafelagið binda seg til at fáa í lag eina starvsvenjingarskipan fyri SIT-næmingar í maskintøkni. Skipanin skal setast í verk, tá allir formalitetir við Undirvísingar- og Mentamálastýrið eru greiddir. Her meinast við útbúgvingarbók og góðkenning av starvsvenjingarplássi.

Stk. 2. Atstøðisnæmingur-næmingur kann mynstra sum ófulltíkin.

Stk. 3. Atstøðisnæmingur verður løntur við eini minstuupphædd uppá kr. 7.000,- um mánaðan. Henda upphædd verður javnað um og í tann mun næmingur fær almennan studning.

§ 31. Fastlønarskipan

Reglur fyri fastlønarskipan

Stk. 1. Manning og reiðari kunnu avtala eina fastlønarskipan. Grundarlagið fyri slíkari er, at manningin so vítt gjørligt eftir einari ætlan er umborð og í landi.

Stk. 2. Manning og reiðari kunnu eisini avtala, at inntøkurnar kunnu javnast yvir eitt longri tíðarskeið, so at parturin pr. dag verður tann sami hjá øllum, og at manningin verður avroknað eftir teimum døgum, teir eru umborð

Stk. 3. Miðað verður eftir, at hvør av manningini er umborð á brotpart av samlaða dagatalinum, skipið er í vinnu í einum ári.

Stk. 4. Goldið verður manningini hvønn mánaða so nær væntaðu inntøkuni sum gjørligt. Hettar er eisini galdandi fyri teir, sum eru heima.

Stk. 5. Avloysararnar fáa ta dagløn, sum er galdandi í tí tíðarskeinum, viðkomandi er umborð.

Stk. 6. Við Verksmiðjutrolarunum kann daglønarskipan verða sett í verk um tveir triðingar av manningini ynskja hettar.

§ 32. Trætur

Allar trætur um røttu fatanina av sáttmálanum verða avgjördar av einum gerðarætti.

Stk. 2. Manningarfelagið velur tvey umboð, Reiðarafelagið tvey og hesir fyra velja ástøðumann.

Stk. 3. Semjast teir ikki um hann, setur rætturin hann út.

§ 33. Vaktarskipanir

Nýggja skipanin við lægri manningarparti við lækkandi manningartali eigur ikki at nerva møguligar vaktarskipanir umborð á teimum ymsu skipabólkunum.

§ 34. Uppsøgn

Hesin sáttmáli verður í gildi til hann av øðrum parti verður uppsagdur við í minsta lagi 2 mánaða ávarðing til ein 1. januar, fyrstu ferð **1. januar 2012**.

Tórshavn, 10. apríl 2011

Føroya Reiðarafelag

Føroya Fiskimannafelag

Maskinmeistarafelagið

F øroya Skipara- og navigatørfelag

Protokollat

Fyri felagið Hvalnes, Næraberg, og Nótaflotan

Partarnir eru samdir um, at trupulleikin við hækkandi brennioljukostnaði kann takast upp til viðgerðar tá ið hesin sáttmálin skal endurnýggjast

Felagið nótaskip

Settur verður ein bólkur við 3 umboðum fyri manningarfeløgini og 3 umboð fyri Felagið nótaskip, at kanna møguliga at gera tilmæli til partarnar út frá hesum arbeiðssetningi:

“Av tí, at kvotur hjá nótaskipunum eru so nógv skerdar, og helst verða skerdar enn meira, fara nótaskipini at verða til fiskiskap munandi færri dagar av árinum. Bólkurin skal fáa til vega talttilfar og kanna, um samlaða árliga úrtøkan hjá bæði reiðaríði og manning kann økjast, um partarnir gera eina avtalu um sigling til og frá marknaði. Endamálið er at kanna, um tað er lønandi fyri báðar partar, at brúka liggj dagar til at økja siglitíð til marknaðin, ið geva betri prís, og har partarnir eftir ávís sum lutfalli býta øktu útreiðslurnar til sigling.”

Felagið nótaskip tekur stig til, at seta hettar arbeiði í gongd.

2. Partur – Serreglur (reglur fyri hvønn skipabólk)

§ 35. Línu til ísfisk

Um manningartalið er 14 ella meiri:

Av söluvirðinum verða sum felagsútreiðslur frádrignar:

Sí §17.

Av avlopinum fær skipari og manningin til javnbýtis (línuveiða): **43,00 %**

Umframt verður av avlopinum avroknað til:

Skipara	2,15 eykapartar
Stýrimaður	1,00 eykapart
1. meistari	0,75 eykapart
2. meistari	0,25 eykapart
Kokkur	0,25 eykapart

Um manningartalið er 13 ella minni:

Av söluvirðinum verða sum felagsútreiðslur frádrignar:

Sí §17.

Av avlopinum fær skipari og manningin til javnbýtis:

Við støði í manningatali uppá 13 **43,00 %**

Hvørja ferð manningatalið minkar við einum manni,
verður javnbýtisprosentin minkað við **0,25 %stigum**

Umframt verður av avlopinum avroknað til:

Skipara	6,604%	14	43,00%
Stýrimaður	3,071%	13	43,00%
1. meistari	2,304%	12	42,75%
2. meistari	0,768%	11	42,50%
Kokkur	0,768%	10	42,25%
		9	42,00%
		8	41,75%

O.s.f.

§ 36. Kraftblokkaskip við nót og troli

Fyri skip minni enn 1.500 brt. (við nót) verða reglurnar:

Um manningartalið er 11 ella meiri:

Av söluvirðinum verða sum felagsútreiðslur frádrignar:
Sí §17.

Av avlopinum fær skipari og manningin til javnbýtis: **26,0 %**

Umframt verður av avlopinum avroknað til:

Skipara	1,75	eykapartar
Stýrimaður	0,75	eykapart
2. stýrimaður	0,375	eykapart
Motorstødd	0-1499kw	1500-2999kw
1. meistari	0,750	eykapart
2. meistari	0,375	eykapart
3. meistari		0,200
Kokkur		0,25

Um manningartalið er 11 ella minni:

Av söluvirðinum verða sum felagsútreiðslur frádrignar:
Sí §17.

Av avlopinum fær skipari og manningin til javnbýtis:
Við støði í manningatali uppá 11 **26,0 %**

Hvørja ferð manningartalið minkar við einum manni,
verður javnbýtisprosentin minkað við: **0,25 %stigum**

	Menn	Býtisprosent
Umframt verður av avlopinum avroknað til:	11	26,00%
Skipara	10	25,75%
Stýrimaður	9	25,50%
2. stýrimaður	8	25,25%
Motorstødd	7	25,00%
		O.s.f.
1. meistari		
	1,773%	
2. meistari		
	0,886%	
3. meistari		
	0,473%	
Kokkur		
	0,591%	

Fyri skip minni enn 1.500 brt. (við trolí) verða reglurnar:

Av söluvirðinum verða sum felagsútreiðslur frádrignar:
Sí §17.

Av avlopinum fær skipari og manningin til javnbýtis: **20,0 %**

Umframt verður av avlopinum avroknað til:

Skipara **1,75 eykapartar**
Stýrimaður **0,75 eykapart**
2. stýrimaður **0,375 eykapart**

Motorstødd	0-1499kw	1500-2999kw
1. meistari	0,750 eykapart	0,750 eykapart
2. meistari	0,375 eykapart	0,375 eykapart
3. meistari		0,200 eykapart
Kokkur	0,25 eykapart	

Um manningartalið er 11 ella minni:

Av söluvirðinum verða sum felagsútreiðslur frádrignar:
Sí §17.

Av avlopinum fær skipari og manningin til javnbýtis: **20,0 %**

Umframt verður av avlopinum avroknað til:

Skipara **3,182%**
Stýrimaður **1,364%**
2. stýrimaður **0,682%**

Motorstødd	0-1499kw	1500-2999kw
1. meistari	1,364%	1,364%
2. meistari	0,682%	0,682%
3. meistari		0,364%
Kokkur	0,455%	

Fyri skip størri enn 1.500 brt. verða reglurnar:

Av söluvirðinum verða sum felagsútreiðslur frádrignar:

Sí § 17.

Av avlopinum fær skipari og manningin til javnbýtis: **17,5 %**

Umframt verður av avlopinum avroknað til:

Skipara **1,750 eykapartar**

Stýrimaður **0,775 eykapart**

2. stýrimaður **0,500 eykapart**

Motorstödd	0-1499kw	1500-2999kw	> 3000kw
Maskinstjóri			0,90 eykapart
1. meistari	0,750 eykapart	0,750 eykapart	0,65 eykapart
2. meistari	0,375 eykapart	0,375 eykapart	0,30 eykapart
3. meistari		0,200 eykapart	0,20 eykapart
Kokkur		0,25 eykapart	

Um manningartalið er 11 ella minni:

Av söluvirðinum verða sum felagsútreiðslur frádrignar:

Sí §17.

Av avlopinum fær skipari og manningin til javnbýtis: **17,5 %**

Umframt verður av avlopinum avroknað til:

Skipara **2,784%**

Stýrimaður **1,193%**

2. stýrimaður **0,597%**

Motorstödd	0-1499kw	1500-2999kw	> 3000kw
Maskinstjóri			1,432%
1. meistari	1,193%	1,193%	1,034%
2. meistari	0,597%	0,597%	0,477%
3. meistari		0,318%	0,318%
Kokkur		0,398%	

§ 37. Veiðu við trolarum á saltfiska- og flakaveiðu

Um manningartalið er 34 ella meira:

Av söluvirðinum verða sum felagsútreiðslur frádrignar:
Sí § 17.

Av avlopinum fær skipari og manningin til javnbýtis: **37,75 %**

Umframt verður av avlopinum avroknað til:

Skipara	2,00	eykapartar
Stýrimaður	1,00	eykapart
2. stýrimaður	0,50	eykapart
Maskinstjóri	1,00	eykapart
1. Meistari	0,50	eykapart
2. Meistari	0,25	eykapart
3. Meistari	0,20	eykapart
1. Kokkur	0,25	eykapart
2. Kokkur	0,125	eykapart

Um manningartalið er 34 ella minni:

Av söluvirðinum verða sum felagsútreiðslur frádrignar:
Sí § 17.

Av avlopinum fær skipari og manningin til javnbýtis: **37,75 %**

Hvørja ferð manningartalið minkar við einum manni,
verður javnbýtisprosentíð minkað við: **0,50 %stigum**

Umframt verður av avlopinum avroknað til:

Skipara	2,221%
Stýrimaður	1,110%
2. stýrimaður	0,555%
Maskinstjóri	1,110%
1. meistara	0,555%
2. meistara	0,278%
3. meistari	0,222%
1. Kokkur	0,278%
2. Kokkur	0,138%

§ 38. Trolarar á ífiskaveiðu

Av söluvirðinum verða sum felagsútreiðslur frádrignar:

Sí § 17.

Um manningartalið er 7 ella meira:

Av avlopinum fær skipari og manningin til javnbýtis: 26,50%

Umframt verður av avlopinum avroknað til:

Skipara	1,00 eykapart		
Stýrimaður	0,50 eykapart		
2 Stýrimaður	0,25 eykapart		
Motorstödd	0-1499kw	1500-2999kw	> 3000kw
Maskinstjóri	0,75 eykapart		
1. meistari	0,50 eykapart	0,50 eykapart	0,50 eykapart
2. meistari	0,25 eykapart	0,35 eykapart	0,25 eykapart
3. meistari	0,10 eykapart		0,20 eykapart
Kokkur	0,25 eykapart		

Um manningartalið er 7 ella minni:

Av söluvirðinum verða sum felagsútreiðslur frádrignar:

Sí §17.

Av avlopinum fær skipari og manningin til javnbýtis:

Við støði í manningatali uppá 7 26,50 %

Hvørja ferð manningatalið minkar við einum manni, verður javnbýtisprosentíð minkað við.

$\frac{\text{Býtisprosent}}{\text{Manningartal}} \times \frac{25}{100} = \underline{\% \text{ stig}}$	Menn	Býtisprosent
	7	26,50%
	6	25,55%
	5	24,49%
	4	23,26%

Umframt verður av avlopinum avroknað til:

Skipara	3,786%		
Stýrimaður	1,893%		
Motorstödd	0-1499kw	1500-2999kw	> 3000kw
Maskinstjóri	2,839%		
1. meistari	1,893%	1,893%	1,893%
2. meistari	0,946%	1,325%	0,946%
3. meistari	0,379%		0,757%
Kokkur	0,946%		

§ 39. Lemmatrolarar á ísfiskaveiðu

Av sølvirðinum verða sum felagsútreiðslur frádrignar:

Sí § 17.

Um manningartalið er 10 ella meira:

Av avlopinum fær skipari og manningin til javnbýtis: 26,00%

Umframt verður av avlopinum avroknað til:

Skipara	1,0 eykapartar		
Stýrimaður	0,50 eykapart		
Motorstødd	0-1499kw	1500-2999kw	> 3000kw
Maskinstjóri	0,75 eykapart		
1. meistari	0,50 eykapart	0,50 eykapart	0,50 eykapart
2. meistari	0,25 eykapart	0,35 eykapart	0,25 eykapart
3. meistari	0,10 eykapart		0,20 eykapart
Kokkur	0,25 eykapart		

Um manningartalið er 10 ella minni:

Av sølvirðinum verða sum felagsútreiðslur frádrignar:

Sí §17.

Av avlopinum fær skipari og manningin til javnbýtis:

Við støði í manningatali uppá 10 26,00 %

Hvørja ferð manningatalið minkar við einum manni, verður javnbýtisprosentin minkað við.

$\frac{\text{Býtisprosent}}{\text{Manningartal}} \times \frac{25}{100} = \underline{\text{\% stig}}$	Menn	Býtisprosent
	10	26,00%
	9	25,35%
	8	24,65%
	7	23,88%

Umframt verður av avlopinum avroknað til:

Skipara	2,600%		
Stýrimaður	1,300%		
Motorstødd	0-1499kw	1500-2999kw	> 3000kw
Maskinstjóri	1,950%		
1. meistari	1,300%	1,300%	1,300%
2. meistari	0,650%	0,910%	0,650%
3. meistari	0,260%		0,520%
Kokkur	0,650%		

Lemmatrolarar á ísfiskaveiðu, sum partrola

Av søluvirðinum verða sum felagsútreiðslur frádrignar:

Sí § 17.

Um manningartalið er 8 ella meira:

Av avlopinum fær skipari og manningin til javnbýtis: 26,00%

Umframt verður av avlopinum avroknað til:

Skipara **1,00 eykapartar**

Stýrimaður **0,50 eykapart**

Motorstødd	0-1499kw	1500-2999kw	> 3000kw
Maskinstjóri			0,75 eykapart
1. meistari	0,50 eykapart	0,50 eykapart	0,50 eykapart
2. meistari	0,25 eykapart	0,35 eykapart	0,25 eykapart
3. meistari		0,10 eykapart	0,20 eykapart
Kokkur	0,25 eykapart		

Um manningartalið er 8 ella minni:

Av søluvirðinum verða sum felagsútreiðslur frádrignar:

Sí §17.

Av avlopinum fær skipari og manningin til javnbýtis:

Við støði í manningatali uppá 8 26,00 %

Hvørja ferð manningatalið minkar við einum manni, verður javnbýtisprosentin minkað við.

$$\frac{\text{Býtisprosent}}{\text{Manningartal}} \times \frac{25}{100} = \underline{\text{\% stig}}$$

Menn	Býtisprosent
8	26,00%
7	25,19%
6	24,29%
5	23,28%

Umframt verður av avlopinum avroknað til:

Skipara **3,250%**

Stýrimaður **1,625%**

Motorstødd	0-1499kw	1500-2999kw	> 3000kw
Maskinstjóri			2,438%
1. meistari	1,625%	1,625%	1,625%
2. meistari	0,813%	1,219%	0,813%
3. meistari		0,325%	0,650%
Kokkur	0,813%		

§ 40. Trolveiða eftir ídnaðarfiski

Av søluvirðinum verða sum felagsútreiðslur frádrignar:

Sí § 17.

Av avlopinum fær skipari og manningin til javnbýtis: 27 %

Umframt verður av avlopinum avroknað til:

Skipara	0,60 eykapart
Stýrimaður	0,20 eykapart
Maskinstjóri	0,30 eykapart
1. meistari	0,20 eykapart
2. meistari	0,15 eykapart

§ 41. Frystiskip á rækjuveiðu

Um manningartalið er 19 ella meiri:

Sí § 17.

Av avlopinum fáa skipari og manningin til javnbýtis: **27,00 %**

Umframt verður av avlopinum avroknað til:

Skipara		1,75	eykapartar
Stýrimaður		0,75	eykapart
2. stýrimaður		0,25	eykapart
Motorstødd	0-1499kw	1500-2999kw	> 3000kw
Maskinstjóri			0,85 eykapart
1. meistari	0,75 eykapart	0,75 eykapart	0,50 eykapart
2. meistari	0,25 eykapart	0,25 eykapart	0,25 eykapart
3. meistari		0,20 eykapart	0,20 eykapart
Kokkur		0,25	eykapart

Um manningartalið er 19 ella minni:

Av sølvirðinum verða sum felagsútreiðslur frádrignar:

Sí §17.

Av avlopinum fær skipari og manningin til javnbýtis: **27,00 %**

Hvørja ferð manningatalið minkar við einum manni,
verður javnbýtisprosentin minkað við **0,45 %**

Umframt verður av avlopinum avroknað til:

Skipara		2,487%	
Stýrimaður		1,066%	
2. stýrimaður		0,355%	
Motorstødd	0-1499kw	1500-2999kw	> 3000kw
Maskinstjóri			1,208%
1. meistari	1,066%	1,066%	0,711%
2. meistari	0,355%	0,355%	0,355%
3. meistari		0,284%	0,284%
Kokkur		0,355%	

Menn	Býtisprosent
19	27,00%
18	26,55%
17	26,10%
16	25,65%
15	25,20%
14	24,75%
13	24,30%
12	23,85%
11	23,40%
O.s.f.	

§ 42. Veiða við gørunum eftir havtasku og svartkalva

Av sølvirðinum verða sum felagsútreiðslur frádrignar:

Sí § 17.

Um manningartalið eru 10 ella meira:

Av avlopinum fær skipari og manningin til javnbýtis: 37,00%

Umframt verður av avlopinum avroknað til:

Skipara	1,00 eykapartar
Stýrimaður	0,50 eykapart
1. meistari	0,50 eykapart
Kokkur	0,25 eykapart

Um manningartalið er 10 ella minni:

Av sølvirðinum verða sum felagsútreiðslur frádrignar:

Sí §17.

Av avlopinum fær skipari og manningin til javnbýtis:

Við støði í manningatali uppá 10

37,00 %

Hvørja ferð manningatalið minkar við einum manni,
verður javnbýtisprosentin minkað við.

$$\frac{\text{Býtisprosent}}{\text{Manningartal}} \times \frac{50}{100} = \underline{\% \text{ stig}}$$

Menn	Býtisprosent
10	37,00%
9	35,15%
8	33,20%
7	31,12%

Umframt verður av avlopinum avroknað til:

Skipara	3,700%
Stýrimaður	1,850%
1. meistari	1,850%
Kokkur	0,925%

O.s.f.

§ 43. Fyri Næraberg

Um manningartalið er 32 ella meiri:

Sí § 17.

Av avlopinum fáa skipari og manningin til javnbýtis: **28,00 %**

Umframt verður av avlopinum avroknað til:

Skipara	1,75 eykapartar
Stýrimaður	0,825 eykapart
2. stýrimaður	0,50 eykapart
Maskinstjóri	0,875 eykapart
1. meistara	0,50 eykapart
2. meistara	0,35 eykapart
3. meistari	0,20 eykapart
Kokkur	0,25 eykapart

Um manningartalið er 32 ella minni:

Av söluvirðinum verða sum felagsútreiðslur frádrignar:

Sí §17.

Av avlopinum fær skipari og manningin til javnbýtis: **28,00 %**

Hvørja ferð manningatalið minkar við einum manni,
verður javnbýtisprosentíð minkað við **0,25 % stigum**

Umframt verður av avlopinum avroknað til:

	Menn	Býtisprosent
	32	28,00%
Skipara	1,531%	31
Stýrimaður	0,722 %	27,75%
2. stýrimaður	0,438%	30
Maskinstjóri	0,766%	27,50%
1. meistara	0,438%	29
2. meistara	0,306%	27,25%
3. meistari	0,175%	28
Kokkur	0,219%	27,00%
		27
		26,75%
		26
		26,50%
		25
		26,25%
		24
		26,00%
		23
		25,75%
		22
		25,50%
		21
		25,25%
		20
		25,00%
		19
		24,75%

O.s.f.

43. Fyri Norðborg

Av söluvirðinum verða sum felagsútreiðslur frádrignar:
Sí § 17.

Um manningartalið er 30 fáa skipari og manningin av avlopinum til javnbýtis: 28,00 %

Hvørja ferð manningatalið hækkar ella lækkar,
verður javnbýtisprosentíð broytt við **0,45 % stigum**

Umframt verður av avlopinum avroknað til:

Skipara	1,633%
Stýrimaður	0,700 %
2. stýrimaður	0,467%
3. stýrimaður	0,186%
Maskinstjóri	0,817%
1. meistara	0,700%
2. meistara	0,233%
3. meistari	0,187%
1. Kokkur	0,233%
2. Kokkur	0,117%

<u>Menn</u>	<u>Býtisprosent</u>
35	30,25%
34	29,80%
33	29,35%
32	28,90%
31	28,45%
30	28,00%
29	27,55%
28	27,10%
27	26,65%
26	26,20%
25	25,75%
24	25,30%
23	24,85%
22	24,40%

O.s.f.

Um avtala er gjord um útgjald:

Avloysarar fáa ta dagløn í forskot, sum liggur nær teirri væntaðu endaligu daglønuni. Uppgjørt verður tá árið er liðugt.